Zonnepark Hernen

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding **4**

Hoofdstuk 2 Huidige situatie **5**
2.1 Ligging projectgebied 5
2.2 Geldend bestemmingsplan 5
2.3 Ruimtelijke & functionele structuur 6

Hoofdstuk 3 Beleidskader **9**
3.1 Nationaal beleid 9
3.2 Provinciaal beleid 11
3.3 Gemeentelijk beleid 13

Hoofdstuk 4 Toekomstige situatie **15**
4.1 Ruimtelijke & functionele structuur 15

Hoofdstuk 5 Omgevingsaspecten **17**
5.1 Milieueffectrapportage (MER) 17
5.2 Verkeer & parkeren 17
5.3 Bodem 17
5.4 Geluid 18
5.5 Milieuzonering 18
5.6 Luchtkwaliteit 19
5.7 Externe veiligheid 20
5.8 Ecologie 20
5.9 Waterhuishouding 21
5.10 Cultureel Erfgoed 25
5.11 Leidingen 26

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid **27**
6.1 Economische uitvoerbaarheid 27
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 27

Hoofdstuk 7 Inspraak **28**
7.1 Vooroverleg 28
7.2 Zienswijzen 28

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

Het voorliggende initiatief heeft betrekking op de ontwikkeling van een zonnepark door Zonel Energy Equipment BV aan de westzijde van de rijksweg A50, even ten noorden van de kern Hernen rondom het agrarisch bedrijf aan de Kampbroek 5(A). Het zonnepark beslaat een oppervlakte van circa 11 ha bruto met daarop circa 9 ha (netto) aan zonnepanelen. De realisatie van het beoogde zonnepark is niet mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan.

Om de beoogde ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken moet een omgevingsvergunning worden aangevraagd voor het afwijken van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c juncto artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Deze omgevingsvergunning moet gepaard gaan met een goede ruimtelijke onderbouwing, waarin diverse milieu- en omgevingsaspecten worden afgewogen. In het voorliggende document wordt hieraan invulling gegeven.

Hoofdstuk 2 Huidige situatie

2.1 Ligging projectgebied

Het gebied waar de ontwikkeling plaats zal vinden is gelegen ten noorden van de kern Hernen in het buitengebied van de gemeente Wijchen. Het projectgebied omvat een driehoekig perceel grofweg ingeklemd tussen de Nieuwe Wetering aan de noordzijde, de rijksweg A50 aan de oostzijde en de Woeziksche Leigraaf aan de zuid(west)zijde. Het projectgebied omarmt het bouwperceel van het agrarisch bedrijf Kampbroek 5 te Hernen. Direct ten noorden van het projectgebied, aan de andere zijde van de Nieuwe Wetering, ligt het vakantiepark De Groene Heuvels. Op navolgende afbeelding is de ligging van het projectgebied globaal weergegeven:

Globale begrenzing projectgebied (rode omkadering, inclusief erf)

2.2 Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het projectgebied gelden momenteel de bestemmingsplannen 'Buitengebied Wijchen' en 'Buitengebied herziening 2014', die de gemeenteraad op 31 januari 2013 respectievelijk 16 oktober 2014 heeft vastgesteld. In beide bestemmingsplannen is het projectgebied voorzien van de enkelbestemming 'Agrarisch (artikel 3)'. De gronden met deze bestemming zijn bestemd voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf. Ter plaatse van het agrarisch bouwvlak zijn naast de agrarische bedrijfsgebouwen bovendien twee bedrijfswoningen toegestaan. Het opwekken van duurzame energie in de vorm van zonne-energie is op basis van de bestemmingsomschrijving uitsluitend toegestaan als ondergeschikte functie.

Uitsnede geldend bestemmingsplan met globale aanduiding projectgebied (rode omkadering, inclusief erf)

Het voorliggende initiatief voorziet in de ontwikkeling van een zonnepark met een oppervlakte van 11 ha bruto (circa 9 ha netto aan panelen). Gezien de omvang van het zonnepark is er geen sprake van een ondergeschikte functie, waardoor het beoogde gebruik van de gronden niet in overeenstemming is met de geldende bestemming.

Tevens is het projectgebied in het noorden en oosten op vier plaatsen voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 2'. Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor bouwen voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 120 m² moet de aanvrager een rapport overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld (zie verder subparagraaf 5.10.1 Archeologie).

Aanvullend geldt voor de gronden in het projectgebied het facetbestemmingsplan 'Parapluplan Cultuurhistorie'. Aan het projectgebied is de dubbelbestemming ´Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied´ toegekend. In subparagraaf 5.10.2 Cultuurhistorie wordt hier nader op ingegaan.

2.3 Ruimtelijke & functionele structuur

Het voorliggende projectgebied heeft, evenals vrijwel alle omliggende percelen, een agrarische functie en is thans in gebruik als grasland. Het landschap is relatief open. Direct ten noorden van het projectgebied, aan de noordzijde van de Nieuwe Wetering, is vakantiepark De Groene Heuvels gelegen. Het projectgebied ligt daarmee op de overgang van een open naar een gesloten landschap.

Het gebied is vanaf de rijksweg A50 beleefbaar door het ontbreken van bebouwing en bosschages. De afstand van de zuidelijke rand (= Woeziksche Leigraaf) van het projectgebied tot de kern Hernen bedraagt circa 430 m.

Het erf van het bestaande melkrundveebedrijf Kampbroek 5(A) met twee bedrijfswoningen valt overigens buiten het projectgebied.

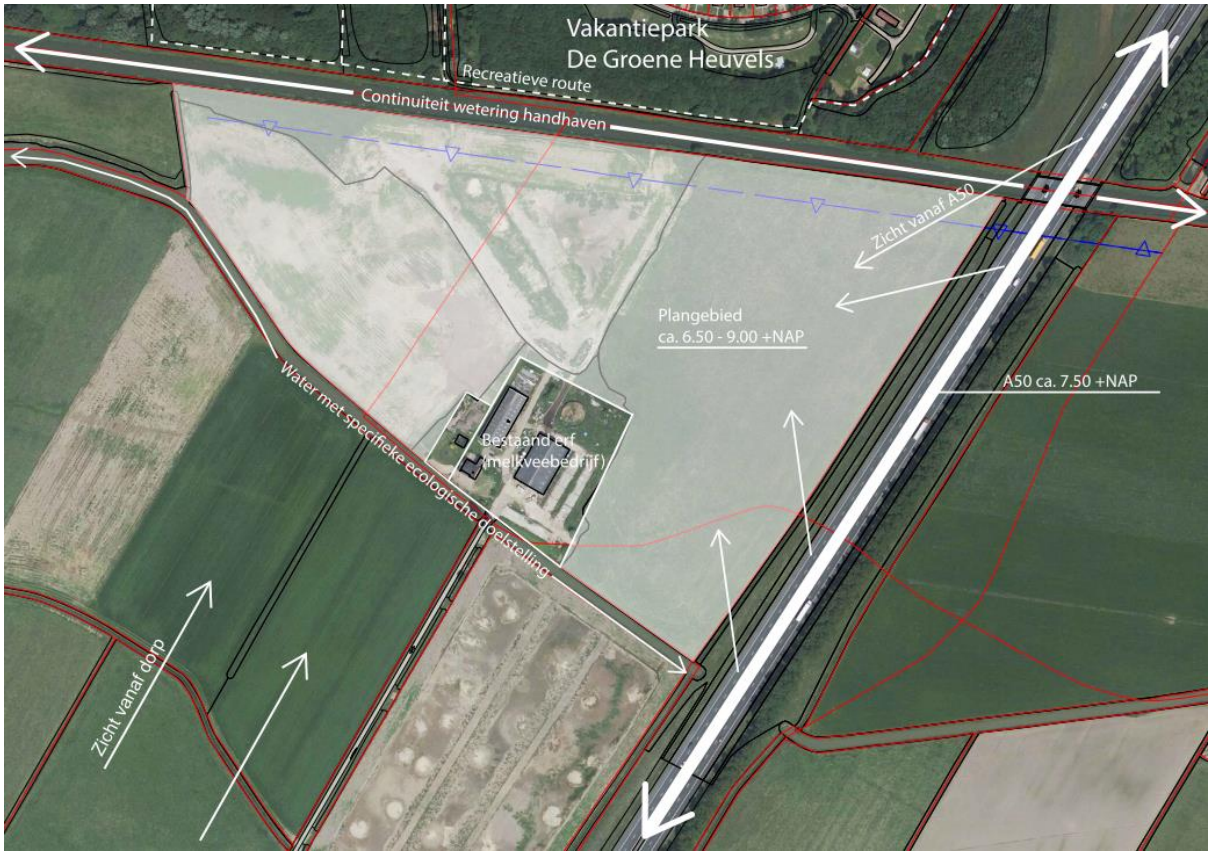

Zoals aangegeven op voorgaande afbeelding is sprake van behoorlijke hoogteverschillen (6,5 tot 9,0 m +NAP) in het projectgebied. Dit komt door een kunstmatige ophoging van opgebrachte grond en is geen gevolg van de ligging op een rivierduin. Op navolgende hoogtekaart ter plaatse van het projectgebied en het bijbehorende hoogteprofiel is dit hoogteverschil terug te zien:

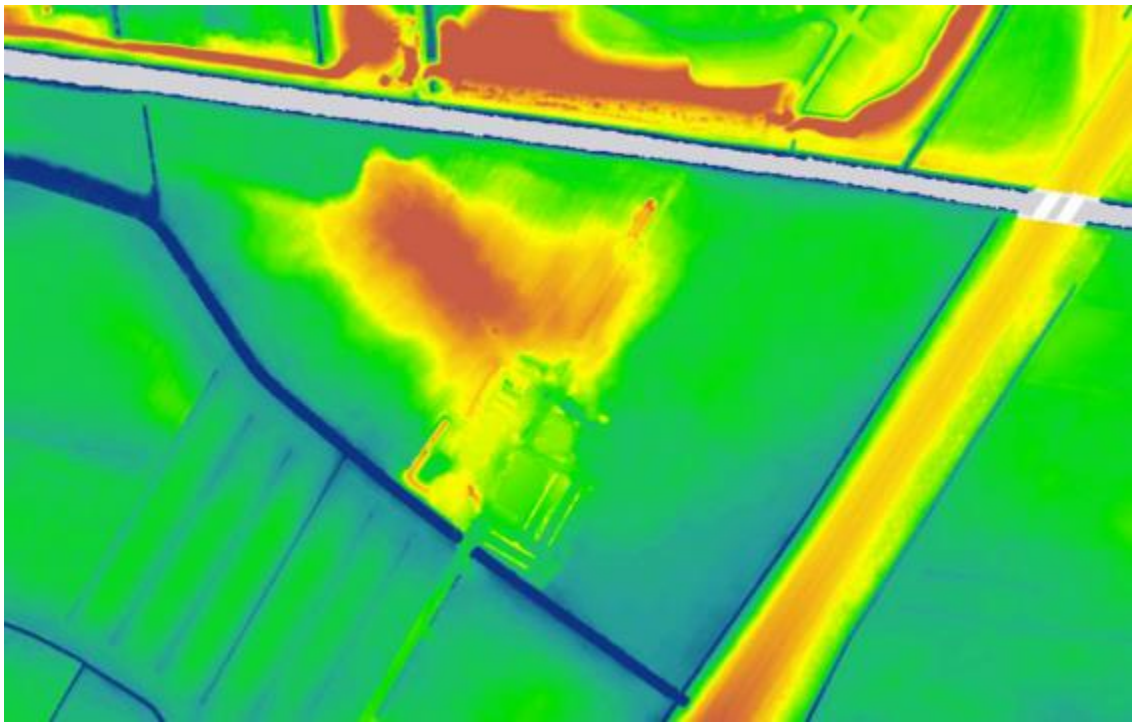

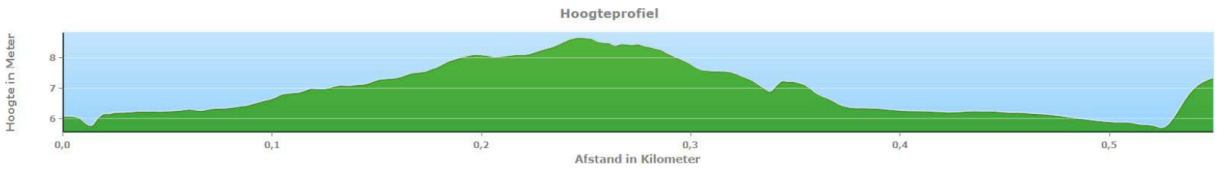
Hoogteprofiel
Hoogte in Meter
8
7
6
0,0
0,1
0,2
0,3
0,4
0,5
Afstand in Kilometer

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Nationaal beleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Mobiliteit & Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Rijk heeft haar ruimtelijk beleid vastgelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Mobiliteit (SVIR) en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De leidende gedachte van het rijksbeleid is ruimte maken voor groei en beweging, waarbij het Rijk zich vooral concentreert op decentralisatie. De verantwoordelijkheid wordt verplaatst van Rijksniveau naar provinciaal en gemeentelijk niveau. In het rijksbeleid (SVIR en Barro) worden dan ook geen specifieke uitspraken gedaan met betrekking tot het voorliggende projectgebied.

3.1.2 Energieakkoord

Een toekomstbestendige energievoorziening is van vitaal belang voor de Nederlandse economie. Daarin speelt leveringszekerheid van energie (gas, elektriciteit) een cruciale rol. De komende decennia groeit de vraag naar elektriciteit en gas in Nederland nog gestaag. Het opvangen van deze groei en het handhaven van het huidige hoge niveau van leveringszekerheid vragen om uitbreiding van het productievermogen (waaronder het decentrale vermogen) en de energienetwerken. Daarnaast gaat de integratie van de Europese energiemarkt en de energienetwerken door, waardoor de internationale elektriciteitsverbindingen nog belangrijker worden. Ruimtelijk vertaalt zich dit in een behoefte aan voldoende ruimte voor productie van elektriciteit op land en op zee evenals voor nieuwe (internationale) hoogspanningsverbindingen. Fossiele bronnen (gas, kolen) voorzien in de komende decennia voor een groot deel in de energiebehoefte van ons land. Maar deze bronnen zijn eindig. Het schaarser worden van fossiele brandstoffen, CO_2-uitstoot, geopolitieke verhoudingen en een gelijktijdige verdere groei van de energievraag maken het noodzakelijk om de aanwezige capaciteit aan energie op Europese schaal beter te benutten en ruimte te geven aan de transitie naar andere energiebronnen (wind, zon, biomassa, bodemenergie, geothermie) en –productiemethoden (kernenergie) in combinatie met het werken aan energiebesparing en energierecycling.

Nederland heeft op 6 september 2013 een belangrijke stap gezet op weg naar een schone toekomst. Ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, maatschappelijke organisaties en financiële instellingen, hebben zich aan het Energieakkoord voor duurzame groei verbonden. Kern van het akkoord zijn breed gedragen afspraken over energiebesparing, schone technologie en klimaatbeleid. Uitvoering van de afspraken moet resulteren in een betaalbare en schone energievoorziening, werkgelegenheid en kansen voor Nederland in de schone technologiemarkten.

In het energieakkoord (2013) is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het energieakkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken op de korte en middellange termijn. Hiervoor zijn de volgende doelen geformuleerd:

- een besparing van energieverbruik met gemiddeld 1,5 %;
- 100 PJ energiebesparing per 2020;
- een toename van het aandeel duurzame energie naar 14 % van het totale jaarverbruik in Nederland in 2020 met een doorgroei naar 16% in 2023;
- het creëren van ten minste 15.000 voltijdsbanen binnen de duurzame energiesector.

Deze doelen zijn verder uitgewerkt in verschillende pijlers. Voor de ontwikkeling van het zonnepark zijn vooral pijler 2 ‘Opschalen van hernieuwbare energieopwekking' en pijler 3 ‘Stimuleren van decentrale duurzame energie (DDE)’ relevant. In het energieakkoord wordt uitgegaan van een opwekking van 186 PJ (PetaJoule) energie uit hernieuwbare energiebronnen. Om te komen tot deze energieopwekking zijn alle vormen van energieopwekking nodig: wind, biomassa en zon.

Planspecifiek
Het toekomstige zonnepark levert daarom een belangrijke bijdrage aan de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 16% van duurzaam opgewekte energie in het totale Nederlandse energieverbruik in 2023. Het project past zodoende in het energiebeleid van het Rijk zoals dat is neergelegd in het Energieakkoord.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

De in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerde 'ladder voor duurzame verstedelijking' is als procesvereiste vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Met de ladder voor duurzame verstedelijking kiest het Rijk ervoor om verstedelijking zoveel mogelijk in bestaand bebouwd gebied te concentreren. Hiermee wordt de kwaliteit van het bebouwde gebied behouden en versterkt. In het geval van een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet in de toelichting een onderbouwing opgenomen worden waarin de nut en noodzaak van de nieuwe stedelijke ruimtevraag wordt aangetoond. De ladder voor duurzame verstedelijking – die oorspronkelijk uit drie treden bestond – is in 2017 vereenvoudigd en als volgt omschreven:

“De toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. Indien blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien, bevat de toelichting een motivering daarvan en een beschrijving van de mogelijkheid om in die behoefte te voorzien op de gekozen locatie buiten het bestaand stedelijk gebied.”

Planspecifiek
De ABRS ziet de ontwikkeling van een zonnepark in haar uitspraak d.d. 23 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:178 niet als een stedelijke ontwikkeling binnen de ladder. Daarom hoeft bij de ontwikkeling van het beoogde zonnepark van circa 9 ha (netto) niet aan de ladder getoetst worden. De Afdeling trekt hierbij een vergelijking met een windturbinepark en verwijst naar een uitspraak van 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724, waarin diverse voorzieningen op het gebied van energieopwekking en -distributie niet als stedelijke ontwikkeling zijn aangemerkt. Naar het oordeel van de Afdeling is er geen aanleiding voor een andere benadering met betrekking tot een zonnepark, dat naar zijn aard niet wezenlijk verschilt van een windturbinepark.

Een zonnepark kan, net als een windturbinepark, qua aard niet binnen bestaand stedelijk gebied worden gerealiseerd. De toepasselijkheid van de ladder voor duurzame verstedelijking op een dergelijke voorziening zou tot gevolg hebben dat het bevoegde bestuursorgaan telkens zou moeten motiveren waarom deze voorziening niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien. Dit vindt de Afdeling in het licht van het doel en de strekking van de ladder voor duurzame verstedelijking een onlogische consequentie.

Op basis van het energieakkoord bestaat er bovendien in Nederland behoefte aan verschillende vormen van duurzame energie om te komen tot een aandeel van 16 % duurzame energie in 2023. Hiervoor moeten alle vormen van duurzame energie worden benut. Daarnaast heeft de gemeente Wijchen als doelstelling (uit het coalitieakkoord) om in 2040 energieneutraal te zijn. Om dit te bewerkstelligen is het noodzakelijk dat er nieuwe vormen van duurzame energieopwekking worden gerealiseerd. Zoals blijkt uit paragraaf 3.3 kan het beoogde nieuwe zonnepark een behoorlijke bijdrage leveren aan de gemeentelijke ambitie om energieneutraal te worden. Daarmee wordt voorzien in een concrete behoefte aan duurzame energie.

3.2 Provinciaal beleid

Op 14 januari 2014 stelde het college van Gedeputeerde Staten de Omgevingsvisie en de bijbehorende Omgevingsverordening vast. In de Omgevingsvisie staan de hoofdlijnen van het beleid en in de Omgevingsverordening de regels en afspraken om de opgaven uit de Omgevingsvisie te realiseren. Provinciale Staten hebben de Omgevingsvisie in hun vergadering van 9 juli 2014 vastgesteld. De Omgevingsverordening is op 24 september 2014 vastgesteld. De Omgevingsvisie en -verordening zijn beide op 18 oktober 2014 in werking getreden.

De Omgevingsvisie en –verordening zijn dynamische instrumenten. Doordat wetten veranderen of door de komst van nieuwe initiatieven, kijkt de provincie 2 keer per jaar of de plannen moeten worden aangepast. De laatste actualisatie betreft het actualisatieplan (december 2017) dat op 1 januari 2018 in werking is getreden.

3.2.1 Omgevingsvisie

De provincie kiest er in deze Omgevingsvisie voor om vanuit twee hoofddoelen bij te dragen aan gemeenschappelijke maatschappelijke opgaven. Deze zijn:

1. een duurzame economische structuur: Een gezonde economie met een aantrekkelijk vestigingsklimaat vraagt om krachtige steden en vitale dorpen met voldoende werkgelegenheid. Het verbeteren van de economische structuur is een belangrijke opgave voor de Gelderse samenleving. Er zijn veel kansen om de economische structuur te verbeteren. De provincie wil samen met haar partners de kansen benutten, met oog voor de unieke kwaliteiten van Gelderland. Het streven is om de concurrentiekracht van Gelderland te vergroten door een duurzame versterking van de ruimtelijk-economische structuur.
2. het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving: Een aantrekkelijke leefomgeving vergt een goede kwaliteit en beleving van natuur en landschap in Gelderland, een gezonde en veilige leefomgeving en een robuust bodem- en watersysteem. De provincie zet daarom in op het waarborgen en op het verder ontwikkelen van die kwaliteiten van Gelderland.

Belangrijke ambitie van de provincie is om in 2020 een aandeel van 14 % duurzame energie te hebben en in 2050 energieneutraal te zijn. Deze doelstelling heeft ruimtelijke gevolgen. De provincie is zich hier goed van bewust en realiseert zich dat om de doelen daadwerkelijk te kunnen behalen elk duurzaam potentieel moet worden benut. Dit gebeurt vanuit de verantwoordelijkheid voor de leefomgeving, om minder afhankelijk te worden en om gebruik te maken van de economische mogelijkheden die dit biedt. Energietransitie biedt kansen voor nieuwe bedrijvigheid en innovatie.

Het aantal zonnepanelen op daken (van particulieren) heeft de laatste jaren een snelle groei doorgemaakt. Ze zijn algemeen aanvaard als een goed ‘meervoudig ruimtegebruik’ waarbij vanwege de consumptie achter de meter, de aanschaf financieel aantrekkelijk is. De provincie Gelderland heeft zonnepanelen op daken gestimuleerd met het beschikbaar stellen van de Zonatlas. Plaatsing van zonnepanelen binnen bestaand bebouwd gebied is een gemeentelijke aangelegenheid. Zonnepanelen op daken zijn meestal vergunningvrij en daarmee welstandvrij. Voor de verdere groei van zonnepanelen op daken is geen aanvullend provinciaal beleid nodig.

Echter, om de doelstellingen van energietransitie te halen, zijn naast zonnepanelen op daken ook veldopstellingen van zonnepanelen noodzakelijk. De ruimte om deze te realiseren ligt hoofdzakelijk in het buitengebied. Veldopstellingen ziet de provincie als een functie die, mits op een goede manier ruimtelijk ingepast, ook in het buitengebied kunnen worden ingepast.

Kleine zonneparken en lijnopstellingen zijn overal mogelijk, mits ze gecombineerd worden met andere functies en/of restruimtes invullen. Zo kunnen maatwerktoepassingen gevonden worden voor dubbel ruimtegebruik. Kleine zonneparken zijn echter ook duurder in de aanleg vanwege netaansluitkosten en kosten voor beveiliging. Zij leveren ook een geringere bijdrage in de provinciale energiedoelstelling.

Planspecifiek
Op de deelkaart 'Energietransitie - Zonne-energie' van de omgevingsvisie is het projectgebied aangeduid als 'Grote zonneparken mogelijk (nieuw)'.

Dit zijn gebieden waar de gebiedskwaliteiten geen obstakel vormen voor de ontwikkeling van grote zonneparken. De gemeente heeft de uiteindelijke bevoegdheid om hier een groot zonnepark toe te staan. De beoordeling of grote zonneparken ruimtelijk passend zijn laat de provincie aan de betreffende gemeente. In casu de gemeente Wijchen.

3.2.2 Omgevingsverordening

De Omgevingsverordening vormt de juridische doorwerking in regels van het beleid uit de Omgevingsvisie. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening.

In de omgevingsverordening van de provincie Gelderland zijn de diverse regels die voortvloeien uit de omgevingsvisie vastgelegd.

Planspecifiek
In de verordening wordt de ontwikkeling van een zonnepark niet als zodanig benoemd. Ook is het projectgebied niet gelegen in een waardevol open gebied. Op basis van de omgevingsverordening gelden dan ook geen specifieke regels voor de inpassing van de ontwikkeling van een zonnepark.

De beoogde ontwikkeling is passend in de Omgevingsvisie en -verordening van de provincie. De ontwikkeling draagt rechtstreeks bij aan de provinciale duurzaamheidsdoelstellingen.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Wijchen

De gemeenteraad heeft op 29 mei 2009 één structuurvisie voor de hele gemeente vastgesteld. Met deze visie heeft de gemeente een 'instrument in handen waarmee vorm en inhoud wordt gegeven aan de verdere ontwikkeling van Wijchen in de komende jaren'.

In de structuurvisie maakt het projectgebied deel uit van een groter gebied dat is aangeduid als 'Schaalvergroting/ grootschalige ontwikkeling landbouw'. Het open en onbebouwde landschap is in de Strategische visie Wijchen 2025 (2007) aangewezen voor schaalvergroting en intensievere landbouw. Deze gebieden liggen ten westen van de A50 en in het kommengebied ten noordwesten van Wijchen. Hier is meer ruimte voor de ‘traditionele’ agrarische sector.

Planspecifiek
In de structuurvisie is geen specifiek beleid opgenomen voor duurzame energie. Wel blijkt uit de structuurvisie dat aan de gronden in het projectgebied geen specifieke landschappelijke en ecologische waarden zijn toegekend. Dit wordt mede ondersteund door de geldende bestemming 'Agrarisch' zonder specifieke waarden (zie verder paragraaf 2.2 Geldend bestemmingsplan). Het gebied is duurzaam beschikbaar voor grootschalige landbouw. Daarmee staat de structuurvisie niet in de weg aan de beoogde ontwikkeling.

3.3.2 Landschapsontwikkelingsplan Beuningen, Druten, Wijchen

De gemeenten Beuningen, Druten en Wijchen hebben gezamenlijk een landschapsontwikkelingsplan op laten stellen (december 2006, DLV, Brons & Partners). Het plan geeft inzicht in de ontwikkelingsmogelijkheden en keuzen in het landschap voor de komende 10 jaar. Daarnaast zijn een aantal projecten benoemd voor de komende 10 tot 15 jaar.

Het LOP geeft vanuit landschappelijk oogpunt aan welke functies in de deelgebieden gewenst zijn. Voor nieuwe ontwikkelingen en functieveranderingen geeft het LOP de landschappelijke randvoorwaarden aan. Het vormt een beleidskader om de bestaande waarden te behouden en daarnaast het plan als toetsingskader voor ontwikkelingen in het landschap.

Het landschap van de drie gemeenten is opgedeeld in acht landschapstypes. Het projectgebied ligt in de waalkom. Kenmerkend voor de waalkommen is de open, rationele verkaveling. Deze openheid is waardevol, vooral in contrast met de besloten oeverwallen en rivierduinen. Het ritme van lange rechte wegen en weteringen en de rechte kavels met repeterende maten maken het landschap duidelijk, overzichtelijk en herkenbaar. Het gebied heeft een functionele uitstraling. Doordat de breedte van dit komgebied beperkt is, is het ook aantrekkelijk als onderdeel van een doorsteek in een recreatieve route. Door te dichte beplanting langs de Nieuwe wetering en rond de Groene Heuvels is de omvang van de kom in zuidelijke richting onduidelijk. Door het niet consequent doorvoeren van wegbeplantingen zijn de voor de kommen zo karakteristieke landschappelijke kamers niet overal even sterk. Het ritme van groene erven op flinke afstand van elkaar geleedt de ruimte op een prettige manier.

Planspecifiek
Uitgangspunt van het LOP is een vitaal platteland met ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van landbouw, recreatie, ontgrondingen, nieuwe landgoederen en eventueel nieuwe vormen van energie, mits de ontwikkeling geen onevenredige aantasting van het landschap tot gevolg heeft. In de landschappelijke inpassing is nader aangegeven welke beplanting is toegepast om het zonnepark in te passen, in aansluiting op de beplantingsvoorkeuren uit het LOP voor de Waalkommen (zie verder paragraaf 4.1 Ruimtelijke & functionele structuur).

De openheid die het kommengebied kenmerkt, is in het projectgebied in mindere mate aanwezig door de ligging direct ten zuiden van Recreatiepark De Groene Heuvels. Dit wordt ondersteund door het ontbreken van de aanduiding 'waardevol open gebied' in de Omgevingsverordening Gelderland (zie verder subparagraaf 3.2.2 Omgevingsverordening).

3.3.3 Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen

De gemeente Wijchen heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Dit betekent dat de gemeente uiterlijk in 2040 alle energie die ze verbruikt op eigen grondgebied of in de directe omgeving (regio) wil opwekken.

De Routekaart Energietransitie Regio Arnhem Nijmegen is een handreiking voor de gemeenteraad om de regionale samenwerking te versterken en de energietransitie te versnellen. De Routekaart is een belangrijke bouwsteen voor een op te stellen Regionale Energie- en Klimaat Strategie, die met het Rijk, VNG, IPO en Unie van Waterschappen is afgesproken. Regionale samenwerking is een must omdat de markt (initiatieven voor zon en wind) zich niet aan gemeentegrenzen houdt.

De routekaart leert dat ‘Energieneutraal 2050’ alleen kan worden gehaald als alle opties en kansen in de regio zelf worden benut. Zowel de kleinschalige als de grootschalige opties zijn hard nodig. Grootschalig is vooral gekoppeld aan bedrijven en steden waar op grote schaal energie wordt verbruikt. Kleinschalig past bij de gebouwde omgeving en bij de energie vraag in het landelijk gebied. Een ander belangrijk inzicht uit de routekaart is dat windenergie, bioWKK en zonnevelden, naast zonnepanelen op daken, nodig zijn voor elektriciteitsproductie.

De routekaart heeft ook een ruimtelijke dimensie. Duurzame energie vraagt bijvoorbeeld om ruimte. Een eerdere indicatie laat zien dat in 2050 circa 32 km² aan zonnevelden nodig is. Bij het opwekken van deze energie kan met maatregelen worden geschoven. Minder windturbines betekent bijvoorbeeld meer zonnevelden en vice versa. Minder bio-energie, betekent zoeken naar andere warmtebronnen. Dit schuiven heeft wel financiële en ruimtelijke consequenties en is dan ook niet ongelimiteerd mogelijk. De huidige routekaart heeft hierin de gulden middenweg gekozen, elke optie is van belang.

Planspecifiek
De tussendoelen voor 2023, gebaseerd op ambitieuze maar realistische verwachtingen, zijn onder andere de aanleg van zonnevelden; er zijn circa 200 ha aan initiatieven, maar er is bijna 1.000 ha nodig. De beoogde realisatie van een zonnepark van circa 11 ha bruto (circa 9 ha netto) langs de A50 kan een bijdrage leveren aan de tussendoelen voor 2023.

3.3.4 Samen naar een duurzaam Wijchen (energieplan op hoofdlijnen).

Op 25 oktober 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met de uitvoering van het energieplan op hoofdlijnen 'Samen naar een duurzaam Wijchen'.

Op 4 februari 2016 stelde de gemeenteraad de routekaart en nulmeting energieneutraal Wijchen 2040 vast (zie raadsbesluitnummer 16RZ092). Op 20 juni 2018 heeft het PFO Duurzaamheid van regio Arnhem Nijmegen ingestemd met de uitvoering van de routekaart energietransitie regio Arnhem Nijmegen 2050 inclusief de contouren van een regionaal uitvoeringsprogramma. Dit laatste programma versterkt de realisatie van de lokale ambities. Op 10 juli 2018 is het nationaal klimaatakkoord op hoofdlijnen gepresenteerd. Hierin staan afspraken die de gemeente moet uitvoeren. Het energieplan geeft invulling aan het raadsbesluit uit 2016, aan de regionale routekaart en aan de gevolgen van het nationaal klimaatakkoord op hoofdlijnen. Het plan beschrijft via drie sporen de route naar een energieneutraal Wijchen:

- **Besparen van energie:** het beïnvloeden van het gedrag en het treffen van fysieke maatregelen die het fossiele energieverbruik voorkomen of verminderen.
- **Aanpassen van het systeem:** het veranderen van de fossiele energiesystemen in onze directe woon- en werkomgeving en in onze infrastructuur naar een schone en duurzame infrastructuur.
- **Duurzaam opwekken:** het realiseren van duurzame energieprojecten, waardoor via wind, zon, biomassa, water en bodemwarmte nieuwe brandstoffen kunnen worden gebruikt.

Planspecifiek
Op het gebied van de grootschalige opwekking van zonne-energie heeft de gemeente als doelstelling om in 2023 minimaal 30 ha aan zonnevelden te hebben gerealiseerd. De beoogde realisatie van een zonnepark van circa 11 ha bruto (circa 9 ha netto) langs de A50 kan een belangrijke bijdrage leveren aan de gemeentelijke doelen voor 2023.

Hoofdstuk 4 Toekomstige situatie

4.1 Ruimtelijke & functionele structuur

Op navolgende afbeelding is de globale inrichting van het zonnepark Hernen met oost-west georiënteerde zonnepanelen van maximaal 2,0 m hoog weergegeven. Het hele park krijgt een gelijke inrichting qua hellingshoek en bouwhoogte. Er is bij het ontwerp van het zonnepark rekening gehouden met:

- de aanwezige A-, B- en C-watergangen, en de daarbij behorende beheerstroken van 4,0 m (A-watergang) en 1,0 m (B-watergang);
- de aanwezige aardgastransportleiding van Gasunie, en de daarbij behorende beheerstroken van 5,0 m aan weerszijden van de hartlijn van de leiding (conform het geldende bestemmingsplan) waarop geen zonnepanelen geplaatst mogen worden;
- de trafo's worden zo gepositioneerd dat zij onderdeel zijn van het patroon van het panelenveld;

Door de panelen in oost-west opstelling te plaatsen kunnen er meer panelen geplaatst worden. Bij een zuid opstelling moeten de panelen verder uit elkaar in verband met schaduw werking. De uiteindelijke zonne-opbrengst van het park is hierdoor hoger. Een oost-west opstelling is ook gewenst omdat de productie van de zonnestroom veel gelijkmatiger over de dag geleverd wordt en grote pieken uitblijven.

Het inkoopstation met een bouwhoogte van circa 2,1 m wordt aan de zuidoostzijde van het erf geplaatst op een bestaande betonplaat. Verspreid in het projectgebied zijn daarnaast op zes locaties trafo's voorzien met een bouwhoogte van circa 2,1 m op voldoende afstand van de bestaande bedrijfswoningen en de openbare weg (zie verder paragraaf 5.5 Milieuzonering). De omvormers worden onder de panelen geplaatst (uit het zicht).

Voor een meer gedetailleerde versie van onderstaande afbeelding wordt verwezen naar het document 'Landschappelijke inpassing zonnepark Hernen'.

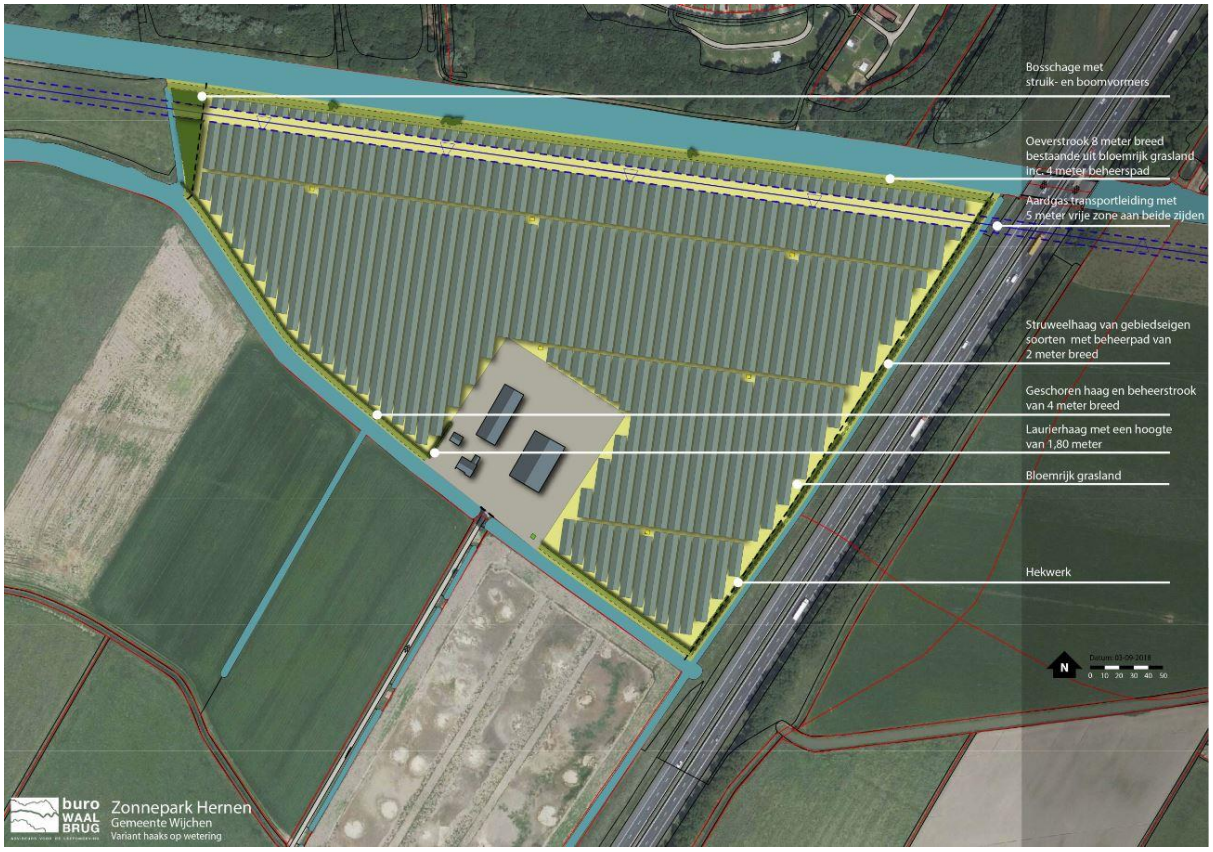

Inrichtingsplan zonnepark

De kunstmatige ophoging in het projectgebied wordt binnen de voorwaarde voortkomend uit het archeologisch onderzoek (zie subparagraaf 5.10.1 Archeologie), zoveel mogelijk uitgevlakt tot 7,0 m +NAP. De hoogste gronden worden over het perceel verspreid zodat een zachte glooiing ontstaat. De

zonnepanelen zullen de overblijvende glooiende hoogteverschillen volgen.

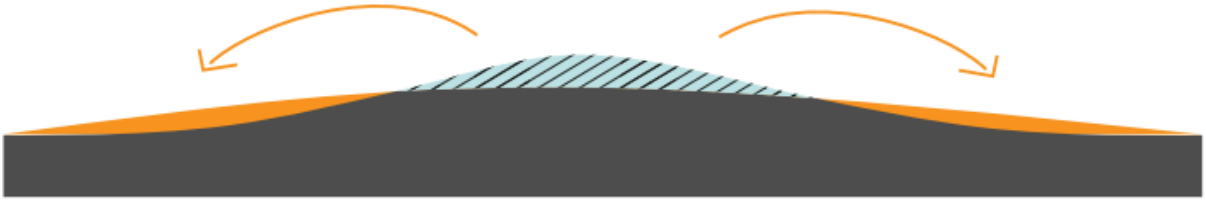

Principe ophoging uitvlakken

Aan de noord- en zuidzijde komt geen hekwerk, maar wordt het projectgebied van de omgeving afgesloten door een brede watergang. Zowel langs de C-watergang aan de oostzijde (zijde A50) als de B-watergang aan de westzijde komt een hekwerk met een hoogte van circa 2,0 m omdat beide watergangen slechts een beperkte breedte hebben. Ook de brug naar het agrarisch erf wordt voorzien van een hekwerk om op deze wijze het zonnepark af te sluiten.

Om het zonnepark ter hoogte van de bedrijfswoning (Kampbroek 5) aan het zicht te onttrekken, wordt ter plaatse een groenblijvende laurierhaag aangeplant. De beplanting aan de oostzijde, de zuidzijde en de westzijde zal juist bestaan uit inheemse en/of streekeigen soorten. In het document 'Landschappelijke inpassing zonnepark Hernen' is dit nader uitgewerkt.

Hoofdstuk 5 Omgevingsaspecten

5.1 Milieueffectrapportage (MER)

Het voorkomen van aantasting van het milieu is van groot maatschappelijk belang. Het is daarom zaak om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming te betrekken. Om hier in de praktijk vorm aan te geven is het instrument milieueffectrapportage of te wel m.e.r. ontwikkeld. De m.e.r.-beoordeling is een instrument met als hoofddoel het milieubelang volwaardig te laten meewegen bij de voorbereiding en vaststelling van plannen en besluiten.

De voorgenomen ontwikkeling is opgenomen in de eerste kolom van de zogenaamde D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage. De realisatie van een zonnepark kan worden aangemerkt als *'de oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water'* (D 22.1), maar blijft ver beneden de drempelwaarde van 200 MW. Dit neemt niet weg dat in dit geval een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden. Een dergelijke beoordeling moet plaats vinden aan de hand van drie criteria:

- Kenmerken van het project;
- Plaats van het project;
- Kenmerken van het potentiële effect.

Planspecifiek
Voor het project is een Mer-aanmeldnotitie (d.d. februari 2019) opgesteld. Hieruit blijkt dat het gezien de aard van het project en de zorgvuldigheid waarmee dit ingepast en gerealiseerd wordt, is uitgesloten dat het project belangrijke nadelige gevolgen met zich meebrengt voor het milieu. De milieugevolgen zijn in de ruimtelijke onderbouwing voldoende in beeld gebracht. Aan de hand van deze uitkomst is er geen aanleiding de uitgebreide m.e.r.-procedure te doorlopen.

Nu uitgesloten is dat de activiteiten tot belangrijke nadelige milieugevolgen leiden, is er geen aanleiding om te beslissen dat er een milieueffectrapport gemaakt moet worden.

5.2 Verkeer & parkeren

Het zonnepark kent geen voertuigaantrekkende werking, behalve voor onderhoud aan de zonnepanelen. De locatie wordt ontsloten via de Kampbroek. Dit is de meest passende ontsluiting voor het zonnepark. Op het erf van het agrarisch bedrijf is voldoende ruimte aanwezig om te parkeren.

5.3 Bodem

De Wet bodembescherming verlangt inzicht in de bodemkwaliteit bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Onderzocht moet worden of de bodem verontreinigd is en wat voor gevolgen een eventuele bodemverontreiniging heeft voor de uitvoerbaarheid van het project.

Planspecifiek
Voor het projectgebied zijn geen recente onderzoeksgegevens bekend bij Bodemloket. Wel voor het agrarisch erf, maar dat valt buiten het projectgebied.

De zonnepanelen zijn aan te merken als bouwwerken, geen gebouw zijnde en in het trafostation verblijven geen mensen voor een langere periode (langer dan twee uur). Het zonnepark is dan ook niet aan te merken als een gevoelige functie in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Er bestaat in het kader van de ruimtelijke procedure geen rechtstreekse verplichting voor het uitvoeren van een bodemonderzoek of -sanering (artikel 3.1.6 Bro).

Gelet op het voorgaande is voor de realisatie van een zonnepark geen bodemonderzoek benodigd. Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling.

5.4 Geluid

De basis voor de ruimtelijke afweging van geluid is de Wet geluidhinder (Wgh) en het daaraan hangende Besluit geluidhinder (Bgh). Overeenkomstig de Wgh zijn (spoor-)wegen en industrieterreinen waar zich grote lawaaimakers kunnen vestigen voorzien van zones. Het gebied binnen deze zones geldt als akoestisch aandachtsgebied waar een toetsing uitgevoerd moet worden. Daarbij beperkt de Wgh zich tot een toetsing ter plaatse van zogenaamde geluidsgevoelige objecten. Dit zijn onder andere woningen, onderwijsgebouwen, gezondheidszorggebouwen, kinderdagverblijven, woonwagenstandplaatsen en ligplaatsen voor woonboten.

In het geval er nieuwe objecten worden gerealiseerd, mag de geluidsbelasting niet meer bedragen dan de voorkeursgrenswaarde. Indien de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeursgrenswaarde moeten maatregelen getroffen worden, om hieraan alsnog te kunnen voldoen. Blijkt dat niet mogelijk of op zwaarwegende bezwaren te stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard dan is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente bevoegd tot het vaststellen van hogere waarden. De voorkeursgrenswaarde en maximaal toegestane geluidsbelasting voor nieuwe of bestaande geluidgevoelige bestemmingen verschillen per locatie en per geluidssoort.

Planspecifiek
Het beoogde zonnepark is niet aan te merken als een geluidgevoelige bestemming zoals bedoeld in de Wet geluidhinder. In het kader van de beoogde ontwikkeling wordt bovendien geen nieuwe weginfrastructuur aangelegd en wordt de bestaande weginfrastructuur niet gewijzigd. Een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai is daarom niet benodigd. Vanuit de Wet geluidhinder gelden geen belemmeringen voor de beoogde realisatie van het zonnepark. De eventuele geluidhinder (inrichtingslawaai) die het voorliggende initiatief veroorzaakt, is beoordeeld in paragraaf 5.5.

5.5 Milieuzonering

Voor het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving is een juiste afstemming tussen de verschillende voorkomende functies en het zonnepark noodzakelijk. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van een milieuzonering die uitgaat van richtinggevende afstanden tussen hinderlijke functies (in de vorm van gevaar, geluid, geur, stof) en gevoelige functies. Doorgaans wordt daarvoor de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering (editie 2009) gehanteerd.

Planspecifiek
Een zonnepark is in het kader van de VNG-publicatie aan te merken als een elektriciteitsdistributiebedrijf, met een transformatorvermogen van 10 tot 100 MVA. Een dergelijke inrichting valt in milieucategorie 3.1, waarvoor een richtafstand van 50 m geldt voor het maatgevende aspect geluid. De zonnepanelen zelf produceren geen geluid; de geluidbronnen binnen een zonnepark bestaan uit de transformatoren (circa 65 dB(A) en de inverterstations (omvormers) die de gelijkstroom van de panelen omzetten naar wisselstroom om het vervolgens af te geven aan het elektriciteitsnet. In de praktijk blijkt dat de inverterstations niet veel geluid produceren, maar wel herkenbaar geluid vanwege de typische 50 Hz toon. Het inkoopstation aan de zuidoostzijde van het agrarisch erf produceert geen geluid.

Om eventuele geluidhinder te voorkomen zijn de transformatorstations op voldoende ruime afstand van de bedrijfswoningen aan de Kampbroek gesitueerd. Binnen een straal van 50 m van de trafo's bevinden zich geen (bedrijfs)woningen of andere gevoelige functies (zie navolgende afbeelding met daarop de rood gestippelde cirkels met een straal van 50 m):

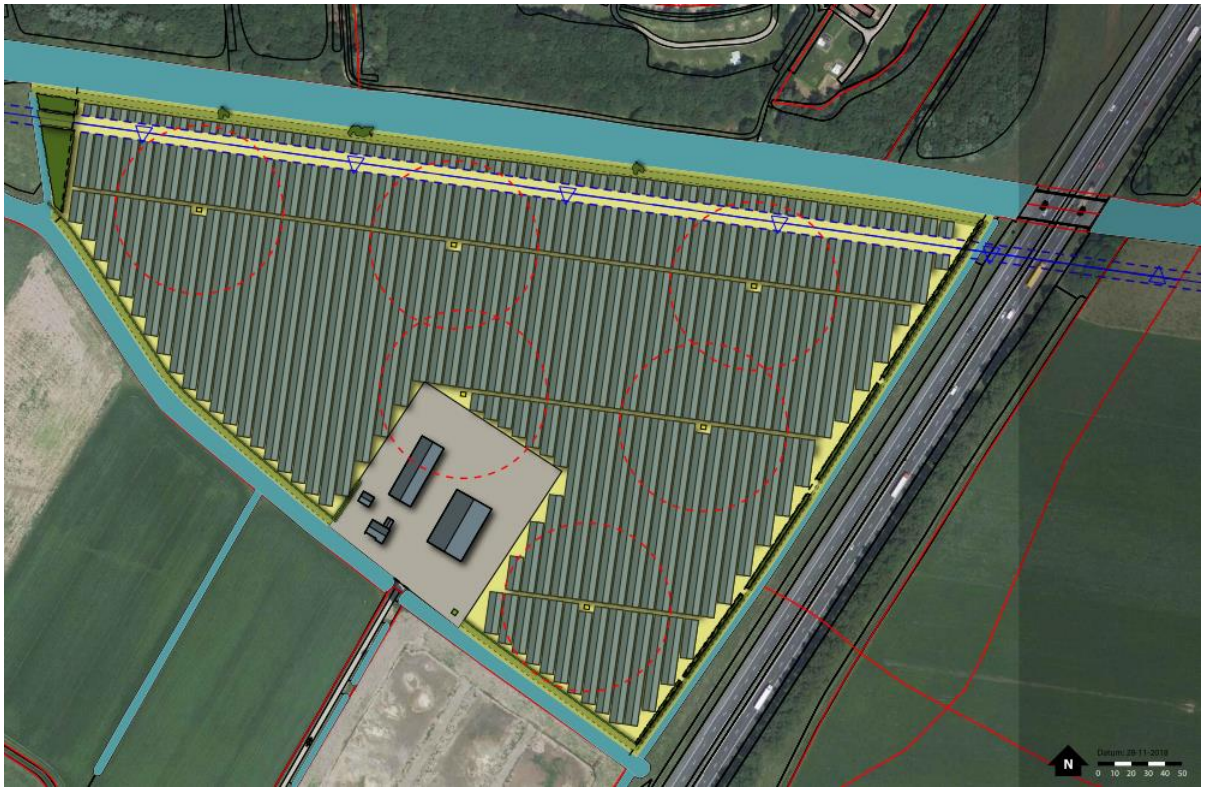

De 50 m-contouren reiken niet tot omliggende woningen, waardoor een goed woon- en leefklimaat gewaarborgd kan worden.

De dichtstbijzijnde bedrijfswoningen aan de Kampbroek 5(A) zijn op minimaal 70 m afstand gesitueerd. Bovendien valt een zonnepark onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Op het zonnepark zijn zodoende de reguliere geluidsvoorschriften van het Activiteitenbesluit van toepassing. Dit houdt in dat een zonnepark niet meer dan 50 dB(A) ter plaatse van de dichtstbijzijnde woning mag veroorzaken. Gelet op deze geluidvoorschriften en de afstand tot de trafo's kan een goed woon- en leefklimaat in voldoende mate gewaarborgd worden.

Eventuele schittering van zonnepanelen vormt ook geen belemmering, omdat deze zeer beperkt is. Tegenwoordig wordt gebruik gemaakt van hoogwaardige zonnepanelen die voorzien zijn van anti-reflectieglas. Dit heeft als voordeel dat de opgevangen energie zoveel mogelijk geabsorbeerd wordt en zodoende een hoog rendement oplevert. Bovendien worden deze zodanig geplaatst dat spiegelwerking tot een minimum wordt beperkt. Het doel van de panelen is op een zo'n groot mogelijke periode een rechte instraling te hebben op de panelen. Dit betekent dat eventuele spiegeling (als die er al is door de anti-reflectie coating) vooral omhoog is gericht en op maaiveld niet of nauwelijks tot overlast leidt. Tevens worden zonnepanelen gemonteerd met een zwart frame. De normaal toegepaste aluminium frames kunnen zonlicht reflecteren, de zwarte niet. Overlast voor de omgeving wordt dan ook niet verwacht.

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling.

5.6 Luchtkwaliteit

Op grond van de Wet milieubeheer moeten nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen getoetst worden aan de Wet luchtkwaliteit. Een ruimtelijke ontwikkeling mag volgens de Wet luchtkwaliteit doorgang vinden als ten minste aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- de ontwikkeling is opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsbeleid Luchtkwaliteit (NSL);
- de ontwikkeling wordt aangemerkt als een NIBM-project;
- de gestelde grenswaarden in bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit worden niet overschreden;
- projectsaldering kan worden toegepast.

Een project draagt niet in betekenende mate (NIBM) bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit als

de NO_2 en de PM_{10} jaargemiddelde concentraties niet meer toenemen dan 1,2 µg/m^3. In dat geval is de ontwikkeling als NIBM te beschouwen. Voor kleine ontwikkelingen is een specifieke rekentool ontwikkeld waarmee op een eenvoudige en snelle manier kan worden bepaald of er sprake is van een project dat 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. De rekentool gaat er van uit dat de extra voertuigbewegingen worden afgewikkeld via één ontsluitingsweg.

Planspecifiek
De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de realisatie van een zonnepark. Een dergelijke functie heeft - met uitzondering van verkeer in verband met onderhoudswerkzaamheden - geen voertuigaantrekkende werking. De voertuiggeneratie van de nieuwe functie is dan ook nagenoeg nihil. Zodoende kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat de ontwikkeling 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een onderzoek naar luchtkwaliteit is daarom niet benodigd.

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling.

5.7 Externe veiligheid

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van activiteiten die een risico voor de omgeving kunnen opleveren, waaronder de productie, het vervoer en de opslag van gevaarlijke stoffen. In het kader van de voorliggende ontwikkeling is op basis van de risicokaart onderzocht of er relevante risicobronnen in de directe nabijheid van het projectgebied aanwezig zijn.

Planspecifiek
In het projectgebied loopt een aardgastransportleiding van Gasunie. In het geldende bestemmingsplan is aan weerszijden van de hartlijn van deze leiding een zone van 5,0 m vrij gehouden. Bij het ontwerp van het zonnepark is rekening gehouden met deze zone, doordat deze strook van 10,0 m breed wordt vrijgehouden. Uit deze analyse blijkt dat er verder in de directe omgeving van het projectgebied geen relevante risicobronnen aanwezig zijn. Zonneparken zijn geen gevoelige bestemmingen, zodat niet getoetst hoeft te worden aan de transportroute voor gevaarlijke stoffen over de rijksweg A50.

Waar sprake is van de productie van stroom is tevens sprake van elektromagnetische straling in een elektromagnetisch veld. Straling en elektromagnetische velden zijn overal om ons heen als gevolg van de straling die als gevolg van de grootste bron, de zon, de aarde bereikt en door de aarde deels wordt gereflecteerd. Rond elektrische leidingen zoals hoogspanningsverbindingen is sprake van Extreem Laag Frequente Elektromagnetische Velden (ELF-EMV).

Voor de bekabeling van het zonnepark, de omvormers en de transformatoren geldt dat sprake is van ELF-EMV. Langdurig contact met straling, bijvoorbeeld in de directe omgeving van transformatoren (binnen enkele meters), moet worden vermeden. Om die reden worden transformatoren bij voorkeur niet inpandig gebouwd. In het geval van het zonnepark geldt dat binnen enkele meters van installatie geen personen verblijven. Op enkele meters afstand van de afstand van de installatie is geen sprake meer van waarneembare invloed. Er bestaat geen aanleiding voor nader onderzoek naar gezondheidseffecten. Naar verwachting worden mensen binnenshuis permanent aan meer straling blootgesteld dan buiten, als gevolg van de aanwezigheid van stopcontacten, wifiverbindingen en draadloze telefoonverbindingen.

Het aspect externe veiligheid vormt derhalve geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

5.8 Ecologie

Bij de ontwikkeling van de percelen tot zonnepark zal rekening moeten worden gehouden met het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

Planspecifiek
Er is een oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna uitgevoerd (Blom Ecologie, nr. BE/2018/391/r, d.d. 28 augustus 2018) in het projectgebied (inclusief het agrarisch erf).

De realisatie van een zonnepark leidt, met inachtneming van passende maatregelen, niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Tijdens de uitvoering moet rekening worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen (tijdens schemerperiode), huismus (nestlocaties) en algemene broedvogels. Voor deze soorten moeten eventueel maatregelen worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wet-Nb, overige soorten, artikel 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkelingen (vrijstellingsbesluit).

De ontwikkelingen aan de Kampbroek 5(A) te Hernen zijn uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (artikel 3.1.6 Bro).

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling.

5.9 Waterhuishouding

Wettelijk kader
Op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de watertoets verplicht bij o.a. bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten en omgevingsvergunningen afwijking bestemmingsplan. Voor overige plannen, zoals een structuurvisie, moet een watertoets worden uitgevoerd op basis van het Nationaal bestuursakkoord water. Het Bro regelt de verplichte waterparagraaf in de plantoelichting (artikel 3.1.6 Bro) en het vooroverleg met de waterbeheerder (artikel 3.1.1 Bro).

Watertoets
De watertoets is bedoeld om ruimtelijke plannen en besluiten meer waterbestendig te maken, doordat waterbelangen vroegtijdig en expliciet worden meegewogen. In een ruimtelijk plan moet voldoende rekening zijn gehouden met water en watervoorzieningen. Het beoogde ruimtegebruik mag immers geen negatieve gevolgen hebben voor de waterhuishoudkundige situatie en vice versa. Dit moet zijn onderzocht en onderbouwd in de waterparagraaf van bestemmingsplan of ruimtelijke onderbouwing. Overigens betreft de watertoets niet alleen het belang van de waterbeheerder, maar ook het gemeentelijk waterbelang.

Waterparagraaf
De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding. Indien aan de orde is tevens het advies van het waterschap (of resultaat van de digitale watertoets) in de waterparagraaf verwerkt. Onderdelen van de waterparagraaf zijn: beschrijving beleidsuitgangspunten, waterhuiswaterhuishoudkundige situatie (oude en nieuwe situatie), motivering van meest geschikte oplossingen en ruimtelijke consequenties daarvan.

Huidig watersysteem

Geomorfologie
Het projectgebied is gelegen in landelijk gebied en op dit moment in gebruik als agrarisch grasland. Zoals aangegeven in paragraaf 2.3 is sprake van behoorlijke hoogteverschillen (6,5 tot 9,0 m +NAP) in het projectgebied. Het projectgebied bevindt zich niet in een grondwaterwingebied of grondwater-beschermingsgebied.

Oppervlakte- en afvalwatersysteem
Rondom het projectgebied is sprake van enkele watergangen en -lopen. Deze liggen buiten het projectgebied. De Nieuwe Wetering en de Woeziksche Leigraaf zijn aangewezen als A-watergang (noordzijde en zuidzijde), de korte waterloop aan de (noord)westzijde als B-watergang en de sloot langs de A50 als C-watergang (oostzijde).

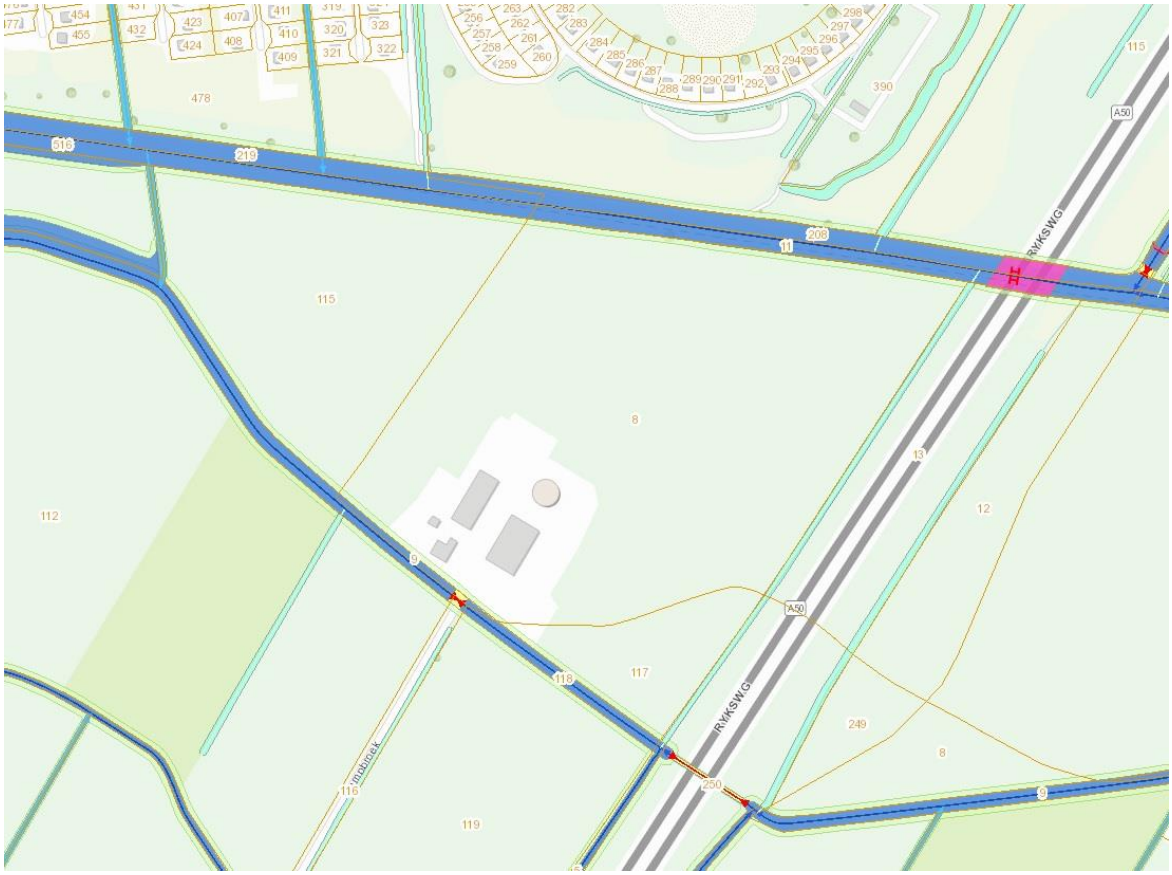

Ligging watergangen rondom projectgebied

Met de inrichting van het projectgebied blijven de bestaande watergangen en -lopen behouden en wordt rekening gehouden met de beheerzones, zie ook hoofdstuk 4.

Ecosysteem
Het projectgebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland (Gelders Natuurnetwerk) en ook niet in een beschermingszone voor natte natuur. Voor de Woeziksche Leigraaf en het gebied ten zuiden ervan is een ecologische doelstelling opgenomen (aanleg ecologische verbindingszone), maar deze gronden vallen buiten het projectgebied.

Gemeentelijk waterbeleid en waterbeheer

Waterbeleid
In de Strategische waternota van de gemeente Wijchen zijn de thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Deze zijn ook onder punt 3 samengevat. In het kader van de watertoets moet een vertaalslag worden gemaakt naar de concrete plansituatie.

Tevens beschikt de gemeente over een Gemeentelijk rioleringsplan GRP, waarin de gemeente invulling geeft aan haar zorgplicht voor rioolwater, hemelwater en grondwater. Het gemeentelijk waterbeleid is vooral gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid.

Zorgplichten
De gemeente heeft een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt (zie Wet milieubeheer artikel 10.33 en Waterwet artikel 3.4). Hemelwater moet door perceeleigenaren op eigen terrein worden verwerkt, tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd. In dat geval treedt de gemeentelijke zorgplicht voor inzameling en verwerking van overtollig hemelwater in werking (Waterwet artikel 3.5).

Wat betreft grondwater heeft de gemeente een zorgplicht bij het treffen van maatregelen in openbaar gebied om structurele gevolgen van grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen danwel beperken, tenzij dit niet doelmatig is of een verantwoordelijkheid van provincie of waterschap (Waterwet artikel 3.6).

Waterschap
De gemeente Wijchen valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Het Waterschap geeft in het kader van de Waterwet een vergunning af voor lozing van afvalwater op oppervlaktewater (Waterwet artikel 6.2) en in het kader van de Keur een ontheffing voor ingrepen in/nabij watergangen en waterkeringen. Daarnaast verzorgt de waterbeheerder het onderhoud van A-watergangen.

Wateroverlast en volksgezondheid

Beleidsuitgangspunten
Inrichting en beheer van het waterhuishoudkundig systeem op de locatie moet zijn gericht op het voorkomen van wateroverlast voor wegen en bebouwing en voorkomen van schade aan volksgezondheid door bijvoorbeeld vochtige kruipruimten, stilstaand water en onveilige oevers.

Gevolgen voor het plan
Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling worden zonnepanelen geplaatst op een metalen frame, dat op de grond geplaatst wordt. Het regenwater dat op de panelen valt, stroomt af richting de bodem, waar het water net als in de huidige situatie infiltreert. Er hoeft daarom geen rekening gehouden te worden met de ontwaterings- of drooglegingseisen. Ook is er geen sprake van ondergronds bouwen of het aanleggen van nieuw open water. Het beleidsuitgangspunt is verder niet van toepassing op het projectgebied.

Afkoppeling en waterberging

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Transport van schoon hemelwater via de riolering moet worden vermeden.

Hemelwater wordt zoveel mogelijk afgekoppeld van het rioleringsstelsel met de voorkeursvolgorde: 1. Benutting, 2. Bodeminfiltratie, 3. Vertraagde afvoer naar en berging in oppervlaktewater, 4. Afvoeren via rioolstelsel. Uitgangspunt bij nieuwbouw is aanleg van gescheiden hemelwater- en droogweerafvoer (HWA- en DWA-afvoer).

Hemelwater moet in beginsel op eigen perceel worden verwerkt. Wanneer hemelwaterberging niet op eigen perceel kan plaatsvinden en direct of indirect op het oppervlaktewater wordt geloosd, dan is het plan compensatieplichtig op grond van het waterschapsbeleid. De compensatieplicht houdt in dat de toename van verharding in het ruimtelijk plan moet worden gecompenseerd door aanleg van extra waterberging. Dit met een eenmalige uitzondering van 500 m² (stedelijk gebied) en 1.500 m² (landelijk gebied) voor particulieren en kleine bedrijven.

In alle gevallen moet het adequaat functioneren van de infiltratie- of bergingsvoorziening voor hemelwater zijn gewaarborgd.

Gevolgen voor het plan
Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling worden zonnepanelen geplaatst op een metalen frame, dat op de grond geplaatst wordt. Het regenwater dat op de panelen valt, stroomt af richting de bodem (tussen de zonnepanelen is voldoende ruimte aanwezig zodat het regenwater verspreid op het maaiveld kan vallen), waar het water net als in de huidige situatie infiltreert. Het regenwater zal dan ook vanwege de zonnepanelen niet versneld afstromen richting het oppervlaktewater.

Waterkwaliteit

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar een goede waterkwaliteit, die voldoet aan gestelde eisen. Van belang is dat zo min mogelijk vervuilende stoffen worden toegevoegd aan grond- en oppervlaktewatersysteem. Alleen schoon hemelwater wordt direct afgevoerd naar bodem of oppervlaktewater.

Verontreiniging van hemelwater afkomstig van daken wordt primair voorkomen door toepassing van niet-uitlogende materialen, zoals omschreven in de Dubo-bepalingen, maar ook door beperking van de toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc.

Verontreinigd hemelwater afkomstig van daken en andere verharde oppervlakken wordt alleen afgevoerd via een zuiverende voorziening, zoals een bodempassage. Afvalwater wordt op doelmatige wijze afgevoerd via de riolering.

Gevolgen voor het plan
Het zonnepark wordt niet aangesloten op het rioleringsstelsel. De ontwikkeling is dan ook niet van invloed op de belasting van het rioleringssysteem. Ter voorkoming van diffuse verontreinigingen van water en bodem is het van belang om duurzame, niet-uitloogbare materialen te gebruiken, zowel gedurende de bouw- als de gebruiksfase. Het oppervlak van de zonnepanelen is niet verontreinigd. Door het afstromende regenwater vindt dan ook geen verontreiniging van bodem en water plaats.

Natte natuurwaarden

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar behoud van natuurwaarden en biodiversiteit. Natuurlijke grondwaterstanden worden behouden; de (natte) natuurwaarden sluiten hierop aan. Bouwplan en toekomstige beheer van de planlocatie geven geen verstoring van de vereiste (grond)waterkwaliteit en -kwantiteit.

Bij aanleg van open water moet worden gestreefd naar aanleg van natuurvriendelijke (en veilige) oevers. Het beheer mag geen verstoring geven van waterkwaliteit en biodiversiteit.

Gevolgen voor het plan
Het projectgebied bevindt zich niet in een beschermingszone voor natte natuur. Er wordt geen nieuw open water aangelegd. Zie voor meer uitleg onder de kop 'Ecosysteem'. Het beleidsuitgangspunt is niet van toepassing op het projectgebied.

Drinkwaterbesparing

Beleidsuitgangspunten
Drinkwaterverspilling moet worden voorkomen. Gebruik van hoogwaardig drinkwater moet zoveel mogelijk worden beperkt tot hoogwaardige toepassingen. Zo mogelijk wordt hemelwater gebruikt voor laagwaardige toepassingen.

Gevolgen voor het plan
Het beleidsuitgangspunt is niet van toepassing op het projectgebied.

Beleving van water

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water. Cultuurhistorisch waardevolle watergebonden elementen zijn herkenbaar in het landschap aanwezig. Water en watergebonden elementen worden zo mogelijk gevisualiseerd.

Gevolgen voor het plan
De bestaande watergangen rond het projectgebied blijven gehandhaafd. In het ontwerp van het zonnepark is rekening gehouden met de beheerzones rondom het projectgebied. Het beleidsuitgangspunt is verder niet van toepassing op het projectgebied.

Overweging & conclusie

Overwegingen
Hemelwater wordt op eigen terrein bewerkt en niet afgevoerd naar riolering en/of oppervlaktewatersysteem, waardoor de noodzaak voor compenserende waterberging komt te vervallen.

Conclusie
Het plan heeft geen nadelige gevolgen voor de waterhuishouding.

Overleg met waterbeheerder
Er is een digitale watertoets doorlopen (nr. 20190228-9-19996, d.d. 28 februari 2018). Op basis van deze toets moet de normale watertoetsprocedure gevolgd worden. In de digitale watertoets staat dat in het projectgebied deels specifieke wateren met ecologische doelstellingen liggen. Dit is echter niet het geval. Deze wateren liggen direct aangrenzend aan het projectgebied. Wel is in het ontwerp van het zonnepark rekening gehouden met de beschermingszones langs deze wateren.

Verder blijkt uit voorgaande waterparagraaf dat er geen sprake is van invloed op de waterveiligheid, het grondwater, de waterkwaliteit, de riolering en zuiveringswerken en de natuur. Doordat het water gewoon van de zonnepanelen afstroomt richting de bodem is er tenslotte ook geen bergingsopgave.

5.10 Cultureel Erfgoed

5.10.1 Archeologie

Op grond van de Erfgoedwet en het Besluit ruimtelijke ordening is het verplicht om in het proces van ruimtelijke ordening tijdig rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden.

Planspecifiek
Uit het geldende bestemmingsplan blijkt dat het projectgebied in het noorden en oosten op vier plaatsen voorzien is van de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 2'. Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor bouwen voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 120 m² moet de aanvrager een rapport overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.

Er is daarom een bureau- en inventariserend veldonderzoek (Bureau voor Archeologie, nr. 695, d.d. 2 oktober 2018) voor het noordoostelijke deel van het projectgebied.

Het projectgebied ligt in het archeologisch landschap 'Rijn-Maasdelta', op het Laag Terras uit het Midden Pleniglaciaal dat is gevormd tussen 40.000 en 20.000 BP. Op het terras liggen in een aantal zones rivierduinafzettingen afgedekt door enkele decimeters komafzettingen. Om de aard en intactheid van het bodemprofiel te bepalen zijn boringen geplaatst. Het booronderzoek bevestigt de aanwezigheid van het terras, de rivierduin- en de komafzettingen.

Op grond van de landschappelijke ligging kunnen in de top van de rivierduinafzettingen archeologische resten aanwezig zijn. Het betreft resten gerelateerd aan jagers, verzamelaars en eerste boeren, Landbouwsamenlevingen en Staatssamenlevingen. Gezien de kleine omvang en lage ligging van de zones met rivierduinafzettingen is het onwaarschijnlijk dat sprake is geweest van grootschalige permanente nederzettingen met akkers. Wel kunnen tijdelijke kampementen, kleine huisplaatsen en offsite resten aanwezig zijn. Vanaf de Bronstijd is het projectgebied waarschijnlijk vernat en minder geschikt voor bewoning.

Bij het plaatsen van funderingen voor de zonnepanelen en transformatorstations wordt het potentiële archeologische niveau (top rivierduinafzettingen) plaatselijk verstoord. Het plaatsen van funderingen voor zonnepanelen, mits deze uit kleine palen bestaat, leidt tot een beperkte bodemverstoring die als toelaatbaar kan worden beschouwd. Het plaatsen van zes transformatorstations (circa 7,5 m² per stuk) is eveneens van beperkte en toelaatbare omvang, en binnen de vrijheidsgrenzen van het archeologisch beleid.

Om te vermijden dat bij de voorgenomen egalisatie van de kunstmatige ophoging met opgebrachte grond per ongeluk toch ongeroerde grond (met mogelijk archeologische waarden) wordt vergraven, wordt aanbevolen er op toe te zien dan het opgehoogde land niet lager dan 7,0 m +NAP wordt afgeschoven, en dat op plaatsen waar het land onder 7,0 m +NAP ligt, alleen grond wordt opgebracht. Nader archeologisch onderzoek is naar oordeel van Bureau voor Archeologie dan niet noodzakelijk.

Het aspect archeologie vormt, met inachtname van de voorwaarde over de egalisatie, geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling.

5.10.2 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening is het verplicht om in het proces van ruimtelijke ordening tijdig rekening te houden met de aanwezige cultuurhistorische waarden.

Planspecifiek
Het projectgebied is gelegen aan de rand van een agrarisch gebied. Aan de oostzijde is de rijksweg A50 gelegen. In het projectgebied zijn geen beschermde (gebouwde en/of archeologische) monumenten aanwezig. Ook heeft de beoogde ontwikkeling geen invloed op historische structuren of de samenhang tussen historische structuren en historische bebouwing.

De voorheen in het projectgebied aanwezige sloten zijn namelijk allemaal gedempt in het verleden (zie onder meer figuur 26 uit het archeologisch onderzoek uit subparagraaf 5.10.1), bij de aanleg van de aardgastransportleiding is de bodem in een zone van 5,0 m breed tot op grote diepte verstoord en er heeft een kunstmatige ophoging plaatsgevonden door het opbrengen van zand (zie verder paragraaf 2.3 Ruimtelijke & functionele structuur).

Op basis van de dubbelbestemming ´Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied´ uit het facetbestemmingsplan 'Parapluplan Cultuurhistorie' is het niet toegestaan om ter plaatse bepaalde omgevingsvergunningplichtige werken en werkzaamheden uit te voeren, zoals het egaliseren van de bodem en het aanbrengen van hoog opgaande beplanting. Door de kunstmatige ophoging niet verder af te schuiven dan 7,0 m +NAP (zie hiervoor in subparagraaf 5.10.1) en het al gedempt zijn van de voormalige sloten vindt er wat die werkzaamheden betreft volgens Bureau voor Archeologie geen onevenredige aantasting plaats van eventuele cultuurhistorische waarden in het projectgebied. Ook worden er geen extra (half)verhardingen aangelegd ten gevolge de aanleg van het zonnepark.

Voor het zonnepark is verder een landschappelijke inpassing opgesteld, die gebaseerd is op de structuren van het bestaande landschap. Op basis van de beschikbare informatie zijn er geen concrete cultuurhistorisch waardevolle landschappelijke elementen in het projectgebied aanwezig. Het bestaande verkavelingspatroon wordt gehandhaafd en er worden geen bestaande landschapselementen verwijderd. Daarnaast voorziet het landschappelijk inpassingsplan onder meer in de aanleg van een bosschage met struik- en boomvormers aan de westzijde, bloemrijk grasland, een geschoren haag (zuidzijde) en een struweelhaag met gebiedseigen soorten (oostzijde) waarmee het bestaande landschap structureel versterkt wordt (zie hoofdstuk 4). Het aanbrengen van deze (deels hoog opgaande) beplanting doet op deze locatie geen afbreuk aan het waalkommenlandschap en heeft dus ook geen onevenredige aantasting tot gevolg van de cultuurhistorische waarden.

Het aspect cultuurhistorie vormt zodoende geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling.

5.11 Leidingen

Naast de hiervoor beschreven milieuaspecten kunnen er nog andere belemmeringen in of nabij het projectgebied aanwezig zijn die van invloed kunnen zijn op de planvorming, zoals planologisch relevante leidingen (zoals waterleidingen of rioolwatertransportleidingen) en hoogspanningsverbindingen.

Planspecifiek
In het projectgebied loopt een aardgastransportleiding van Gasunie. In het geldende bestemmingsplan is aan weerszijden van de hartlijn van deze leiding een zone van 5,0 m vrij gehouden. Bij het ontwerp van het zonnepark is rekening gehouden met deze zone, doordat deze strook van 10,0 m breed is vrijgehouden.

In de direct nabijheid van het projectgebied zijn geen andere planologisch relevante leidingen c.q. verbindingen aanwezig.

Het aspect leidingen vormt zodoende geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een ruimtelijk besluit moet op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) minimaal inzicht worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Tevens is met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening de verplichting ontstaan om, indien sprake is van ontwikkelingen waarvoor de gemeente redelijkerwijs kosten moet maken, bijvoorbeeld voor de aanleg van voorzieningen van openbaar nut, en de plankosten, deze moeten kunnen worden verhaald op de initiatiefnemer c.q. ontwikkelaar. Gelet op het voorgaande zal in het kader van de voorgenomen ontwikkeling een privaatrechtelijke overeenkomst (anterieure overeenkomst) gesloten moeten worden tussen de gemeente en de initiatiefnemer, waarin onder andere het kostenverhaal is verzekerd.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling voorziet in de realisatie van een zonnepark. Daarmee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de gemeentelijke ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Het beoogde zonnepark wordt bovendien op zorgvuldige wijze ingepast in het bestaande landschap. Eind maart 2019 wordt een informatieavond georganiseerd waar de gemeente en de ontwikkelaar van het park uitleg geven over de ruimtelijke en technische invulling. Tevens is hier gelegenheid tot vragen en discussie.

Hoofdstuk 7 Inspraak

7.1 Vooroverleg

Het bevoegd gezag moet bij de voorbereiding van een ruimtelijk besluit overleg plegen met diverse betrokken instanties, waaronder het waterschap Rivierenland en de provincie Gelderland. In dit kader wordt de ruimtelijke onderbouwing voorgelegd aan de vaste overlegpartners.

7.2 Zienswijzen

In het kader van de uitgebreide Wabo-procedure wordt de mogelijkheid geboden tot het indienen van zienswijzen. De ontwerp-omgevingsvergunning wordt gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegd.